

LMA Jaunosios akademijos 2024 m. veiklos ataskaita

Ieva Plikusienė, Rūta Ubarevičienė

1. LMAJA vadovybė

LMAJA vadovybė

Dr. Rūta Ubarevičienė

Humanitariniai ir socialiniai mokslai
Lietuvos socialinių mokslų centras

Doc. Dr. Julius Vengelis

Fiziniai mokslai
VU Fizikos fakultetas

LMAJA Biuras nuo 2025 m.

Dr. Lina Mikoliūnaitė
Fiziniai mokslai

Dr. Arvydas Rimkus
Technologijos mokslai

Dr. Karolis Ažukaitis
Biomedicinos mokslai

Dr. Meda Andrijauskienė
Socialiniai mokslai

Dr. Paulina Štreimikytė
Maisto mokslai

Naujieji LMAJA nariai

- Dr. Meda Andrijauskienė (socialiniai mokslai, KTU)
- Dr. Akvilė Naudžiūnienė (humanitariniai mokslai, VU)
- Dr. Justina Gaidukevič (chemija, VU)
- Dr. Rokas Kondrotas (fizika, FTMC)
- Dr. Šarūnas Skuodis (geologija, VILNIUS TECH)
- Dr. Augustinas Baušys (medicina, VU)
- Dr. Vilma Naujokienė (žemės ūkio ir aplinkos inžinerija, VDU)
- Dr. Paulina Štreimikytė (maisto mokslai, LAMMC)
- Dr. Tadas Kaliatka (energetika ir termoinžinerija, LEI)
- Dr. Judita Škulteckė (statybos inžinerija, VILNIUS TECH).

LMAJA alumnai

Dr. Vidas Lekavičius, LEI

Dr. Paulina Želvienė, VU

Dr. Jonas Jankauskas, VU

Dr. Linas Minkevičius, FTMC

Dr. Andrius Remeikis, GTC

Dr. Vacis Tatarūnas, LSMU

Dr. Viktorija Vaštakaitė-Kairienė, LAMC

Dr. Vita Lėlė, LSMU

Dr. Vitalij Novickij, Vilniaus TECH

Dr. Tomas Tamulevičius, KTU

Apdovanojimai

- Prof. dr. Ieva Plikusienė apdovanota Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino medaliu už tarptautinio lygio mokslinius tyrimus, svariai prisidedančius prie mokslo pažangos įvairiose srityse, už Lietuvos vardo garsinimą pasaulyje.
- LMA Jaunojo mokslininko stipendija dr. Juozui Grigui („SARS-CoV-2 pagalbinių baltymų sąsaja su inflamamosios aktyvacija ir poveikis imuninėms ląstelėms“).
- LMA premiją pelnė dr. Monika Toleikienė (LAMMC) už mokslo darbą „Possibilities of diversification and use of legume plant species under Lithuanian agro-climatic conditions / Pupinių augalų rūšių įvairinimo ir panaudojimo galimybės Lietuvos agroklimatinėmis sąlygomis“.
- VU Jaunųjų mokslininkų rektoriaus premija skirta Mantui Šimėnui.
- Lietuvos socialinių mokslų centro direktoriaus metinis apdovanojimas už aktyvią akademinę veiklą dr. Rūtai Ubarevičienei.
- Dr. Rasa Nedzinskaitė-Mačiūnienė – VDU „Dėstymo inovacijų konkurso“ laimėtoja (kartu su kolege doc. dr. Egle Stasiūnaitiene) „Inovacijos studentų pasiekimų vertinime“ kategorijoje.

2.

LMAJA narių posėdžiai ir bendros veiklos

Visuotiniai susirinkimai	1
Išvažiuojamieji posėdžiai	2
Biuro posėdžiai (online)	4
Skyrių susirinkimai	5 X 2

Ataskaitinis jauniosios akademijos susirinkimas

2024 m. vasario 7 d. jaunieji akademikai rinkosi į ataskaitinį susirinkimą, kurio metu:

- Pristatė 2023 m. veiklos ataskaitą
- Patvirtino 2024 m. veiklos planą
- Aptarė būsimas veiklas
- Suformavo darbo grupes įvairiems klausimams spręsti: komunikacijos, mokslo politikos, tarptautinio bendradarbiavimo

Jaunieji akademikai susitiko su ŠMSM viceministru

Vasario 9 d. Jaunieji akademikai ŠMSM viceministro kvietimu lankėsi ministerijoje, kur teikė pasiūlymus apie galimas finansavimo priemones jauniems mokslininkams.

Komunikacijos mokymai LMAJA nariams

Balandžio 19 d. LMAJA nariai tobulino mokslo komunikacijos įgūdžius Vytauto Didžiojo universitete, Viešosios komunikacijos katedroje. Jaunieji akademikai mokėsi, kaip „išversti“ mokslinę kalbą į visuomenei suprantamą, kaip bendrauti su žurnalistais, skleisti informaciją socialiniuose tinkluose, atkreipti žurnalistų ir visuomenės dėmesį į mokslo naujienas, praktikavosi kalbėti prieš TV kameras.

Jaunieji akademikai lankėsi Kauno technologijos universitete

Rugsėjo 12 d. vyko LMAJA išvykstamasis posėdis Kauno technologijos universitete. Per susitikimą aptartos LMAJA veiklos naujienos ir aktualijos, taip pat susipažinta su KTU dirbančių kolegų – jaunųjų akademikų – mokslinėmis laboratorijomis ir atliekamais tyrimais Cheminės technologijos fakultete bei Santakos slėnyje.

3.

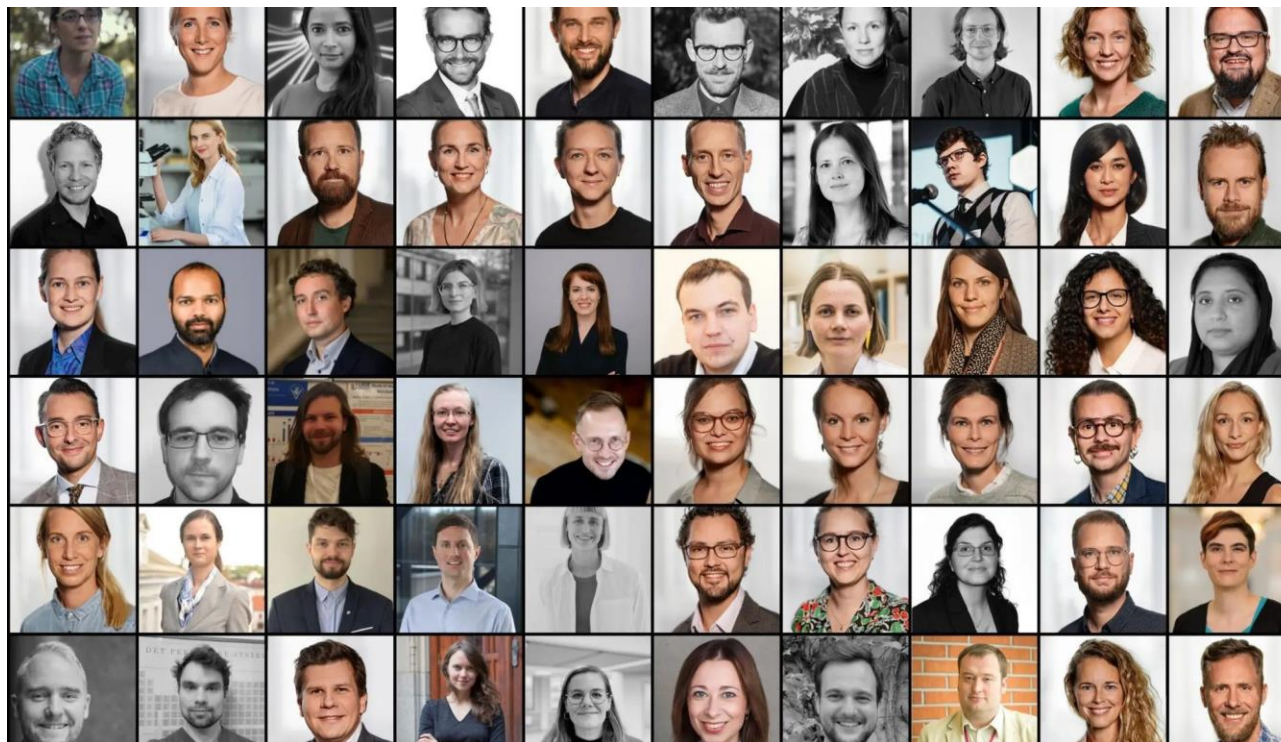
Tarptautinis bendradarbiavimas

Šiaurės ir Baltijos šalių jaunųjų akademijų susitikimas

Balandžio 2-3 d. Šiaurės ir Baltijos šalių jaunųjų akademijų susitikimas, vykęs Danijos karališkoje mokslų ir literatūros akademijoje Kopenhagoje, sutraukė daugiau kaip 30 jaunųjų akademikų. Tarp jų – net keturi atstovai iš Lietuvos: leva Plikusienė, Rūta Ubarevičienė, Mantas Povilaitis ir Juozas Grigas.

Šiaurės ir Baltijos šalių jaunųjų akademijų susitikimas

Po Šiaurės ir Baltijos šalių jaunųjų akademijų susitikimo buvo parengta **bendra publikacija Science Nordic portale**, skirta jaunųjų mokslininkų karjeros keliui regione.

<https://www.sciencenordic.com/.../how-do-you.../2415914>

LMAJA narių dalyvavimas

2024 Meeting of the European Young Academies (ENYA Meeting)
21-23 May 2024 Berlin, Germany

Gegužės 21–23 dienomis LMAJA nariai – Paulina Želvienė ir Ignas Kalpokas bei Viktorija Vaštakaitė-Kairienė (atstovavusi Europos jaunajai akademijai) – Berlyne dalyvavo Jaunųjų akademijų mokslo patariamosios struktūros (YASAS) ir Europos jaunųjų akademijų tinklo viršūnių (ENYA) susitikimuose.

4.

LMAJA renginiai

LMAJA renginiai: organizavimas / dalyvavimas

	Iš viso	vietoje	išvykose	online
JAUNOJI AKADEMIJA	4	4	0	0
Su HSMS	2	2	0	0
Su MFChMS	3	3	0	0
Su BMGMS	3	3	0	0
Su ŽŪMMS	1	1	0	1
Su TMS	1	1	0	0
Su Mokslininkų rūmais	13	1	10	2
IŠ VISO	28	15	10	3

Seminaras „Duomenys mokslui“

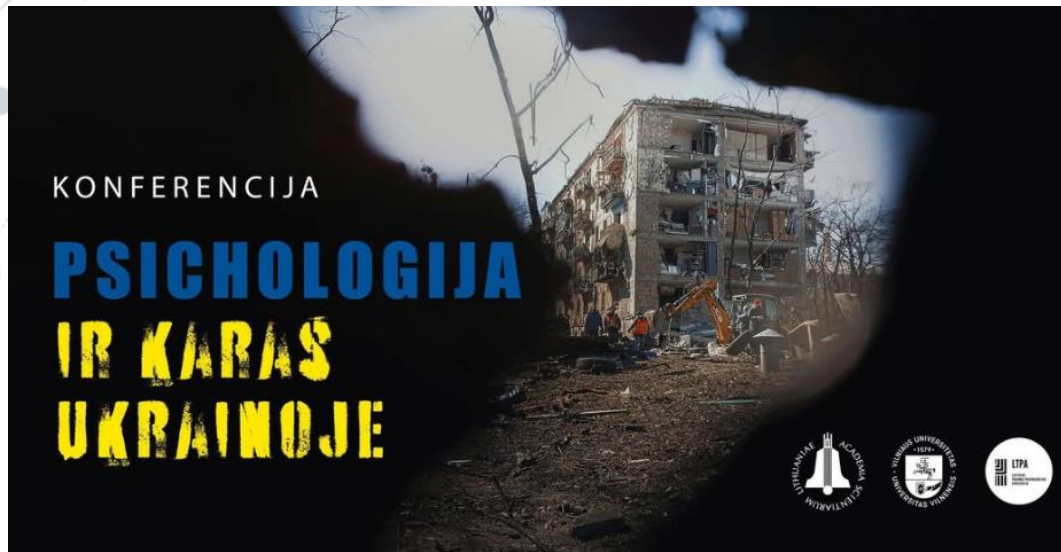
Balandžio 26 d. dr. Rūta Ubarevičienė kartu su Valstybės duomenų agentūros specialistais vedė seminarą „Duomenys mokslui: duomenų analitikos galimybių pristatymas Valstybės duomenų agentūroje“, į kurį susirinko apie 70 klausytojų. Seminare buvo pristatyti naujos kartos valstybės duomenys, jų prieigos galimybės bei analizės įrankiai.

Apskritojo stalo diskusija "Rinkimai. Pilietybė. Pilietiškumas"

Sausio 5 d. HSMS skyriaus organizuotoje diskusijoje pranešimą pristatė LMAJA narė doc. Dovilė Pūraitė-Andrikienė. Ji nagrinėjo politinių partijų vaidmenį demokratinėse visuomenėse, jų įtaką formuojant pilietinę ir atsakingą valdžią.

Konferencija „Psichologija ir karas Ukrainoje“

Lapkričio 29 d. Lietuvos mokslų akademijoje (LMA) vyko konferencija „Psichologija ir karas Ukrainoje“. Joje dalyvavo akad. Evaldas Kazlauskas, LMA Jaunosios akademijos (JA) narė doc. dr. Paulina Želvienė ir viešnios iš Ukrainos: dr. Iryna Frankova ir doc. dr. Oxana Bayer. Dalyvius pasveikino LMA prezidentas Jūras Banys ir Vilniaus universiteto (VU) Psichotraumatologijos centro vadovas E. Kazlauskas.

Mokslinis renginys „Dialogo laboratorija“

Kovo 27 d. vykusiame renginyje dalyvavo Lietuvos mokslų akademijos LMAJA narės doc. dr. Paulina Želvienė ir doc. dr. Rasa Nedzinskaitė-Mačiūnienė.

Švietimo renginys „Dialogo laboratorija 2024. Mokytojo profesijos prestižas 2025: artėjame ar tolstame?“

2024 Vasario 21

Vytauto Didžiojo universiteto švietimo akademija

Dialogo laboratorija 2024

Mokytojo profesijos prestižas 2025: artėjame ar tolstame?

Kovo 27 d., trečiadienį, 9 val.
Vytauto Didžiojo universitete
(S. Daukanto g. 28, Didžioji salė, Kaunas)

Psichotraumatologės įžvalgos švietimo sistemoje dirbantiems specialistams apie mokinių trauminės patirtis ir stresą

Doc. dr. Paulina Želvienė

VU Psichotraumatologijos centras, Psichologijos institutas

Dialogo laboratorija 2024

Mokytojo profesijos prestižas 2025: artėjame ar tolstame?

2024 m. kovo 27 d., trečiadienį, 9.00 val.
VU Didžioji salė, S. Daukanto g. 28, Kaunas

Dauguma Lietuvos paauglių patiria trauminių patirčių, kurios gali paveikti įprastą veiklą mokykloje, pavyzdžiui, gali būti sunku susikaupti ir prisiminti pamoką, palaikyti santykius su draugais ir mokytojais bei pasitikėti savimi. Traumos atpažinimas ir socialinė parama mokykloje gali reikšmingai prisidėti prie paauglių savijautos gerėjimo. Apie tai edukologų konferencijoje, Vytauto Didžiojo universitete, kalbėjo doc. dr. Paulina Želvienė.

TLK-11 Potrauminio streso su

PTSS būtiną sąlygą:
Itin grėsmingas ar siaubingas įvykis ar įvykių serija.

PTSS simptomai:

- 1) Pakartotinis išgyvenimas dabartyje (ryškūs prisiminimai, minčių, prisiminimų, įvykių(-ių) priminimai)
- 2) Vengimas (minčių, prisiminimų, įvykių(-ių) priminimų)
- 3) Nuolatinis grėsmės jausmas (padidėjęs budrumas)

© Doc. dr. P. Želvienė, VU Psicho

InfoBalt konferencija „Fizinių ir technologijos mokslų tarpdalykiniai tyrimai“

LMA ir InfoBalt konferencijos „Fizinių ir technologijos mokslų tarpdalykiniai tyrimai“ organizavimas. Renginį organizavo LMAJA kartu su LMA.

Tarptautinės konferencijos organizavimas

„6th International Conference RARE EARTH MATERIALS Advances in Synthesis, Studies and Applications“. Renginį organizavo LMAJA kartu su VU.

LMAJA palaikomas renginys “Translational research: bridging gaps, improving lives”

Kartu su LMAJA, Vilniaus universitetu ir Eureka transliacinės medicinos institutu (Olandija/Singapūras) surengtas renginys transliacinio mokslo populiarinimui “Translational research: bridging gaps, improving lives” (dr. Karolis Ažukaitis)

• LMAJA Tarptautinė konferencija „Jaunieji mokslininkai – žemės ūkio pažangai“

Lapkričio 26 d. Lietuvos mokslų akademijoje įvyko 13-oji tarptautinė jaunųjų mokslininkų konferencija „Jaunieji mokslininkai – žemės ūkio pažangai“ (AGRISCI2024). Renginys subūrė daugiau kaip 70 jaunųjų mokslininkų iš įvairių šalių.

• Renginį organizavo LMAJA kartu su LMA.

Tarptautinė Šiaurės ir Baltijos šalių konferencija mokslų akademijoje

Spalio 8–9 d. Lietuvos mokslų akademijoje vyko 1-oji tarptautinė Šiaurės ir Baltijos šalių NJF konferencija „Aplinkosaugos ir klimato kaitos problemų sprendimai žemės ūkyje“ (REACH), kurią organizavo Šiaurės žemės ūkio mokslų asociacija (NJF), Lietuvos agrarinių ir miškų mokslų centras, Lietuvos mokslų akademijos Žemės ūkio ir miškų mokslų skyrius, LMA Jaunoji akademija, Šiaurės Ministrų tarybos mokslinius tyrimus finansuojanti organizacija (NordForsk), Šiaurės šalių jungtinis žemės ūkio ir maisto tyrimų komitetas (NKJ); partneris UAB „Rūta“.

Kitos veiklos Žemės ūkio ir miškų mokslų srityje

- 2024 06 10-14 „Horizon 2020“ projekto „Tausojantis klimato atžvilgiu žemės ūkio paskirties dirvožemio valdymas (EJP SOIL)“ kasmetinės mokslo dienos (200 dalyvių)
- 2024 09 16–18 4-oji tarptautinė konferencija „Sodininkystės ir daržininkystės mokslinės aktualijos ir inovacijos 2024“ (SAIH2024)
- 2024 12 10 tarptautinė konferencija „Viena sveikata: integruotas požiūris į zoonozes“: aktualiausių infekcinių ligų apžvalga ir susijusių problemų sprendimo būdai.
- 2024.12.03 nuotolinis tarptautinis seminaras „Nauji augalai Lietuvos žemės ūkiui“
- 2024.03.06. Tarptautinis žinių perdavimo seminaras „Alternative plant protection measures for apple trees“

Renginiai kartu su LMA Mokslininkų rūmais

- Ekskursijos Ignalinos, Žirmūnų ir Sostinės gimnazijų moksleiviams į Fizinių ir technologijos mokslų centro (FTMC) magnetinio rezonanso laboratorijas. Ekskursijų vadovai – LMAJA nariai dr. Mantas Šimėnas ir dr. Vytautas Klimavičius.
- LMAJA nario dr. Tomo Čelkio paskaita „Prabangiausi raštai. Pergamentai Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje“ Vilniaus A. Kulviečio klasikinės gimnazijos moksleiviams.
- LMAJA nario dr. Aleksej Žarkov paskaita „Kaulinis audinys ir implantai“. Nuotolinė paskaita MS Teams platformoje.
- LMAJA narės Gintarės Kručaitės paskaita „Naujų organinių junginių sintezė, tyrimas ir taikymas formuojant OLED prietaisus“ ir ekskursija gimnazistams į KTU Cheminės technologijos fakulteto Polimerų chemijos ir technologijos katedra laboratorijas.
- LMAJA nario dr. Vacio Tatarūno seminaras VDU Ugnės Karvelis gimnazijos moksleiviams „Kas yra farmakogenomika?“.
- LMAJA nario dr. Tomo Čelkio paskaita „Vilniaus įvaizdis svetimšalių akimis XV-XVIII a.“ ir ekskursija Vilniaus A. Kulviečio gimnazijos moksleiviams.
- LMAJA nario dr. Juliaus Vengelio paskaita „Lazerių veikimas ir jų taikymai“ ir ekskursija po centro laboratorijas Vilniaus Tuskulėnų, Vilniaus Radvilų ir Kybartų K. Donelaičio gimnazijų moksleiviams.
- LMAJA pirmininkės dr. Ievos Plikusienės nuotolinė paskaita moksleiviams „Mokslininko profesijos patrauklumas ir kaip juo tapti?“ Nuotolinė paskaita MS Teams platformoje.
- LMAJA vicepirmininkės dr. Rūtos Ubarevičienės paskaita Trečiojo amžiaus universiteto lankytojams „Gyventojų kaita pasaulyje ir Lietuvoje: kodėl svarbu žinoti, kur ir kokie gyvena žmonės?“ Paskaita Lietuvos mokslų akademijos Mažonoje konferencijų salėje.

5.

Ekspertinė veikla

LMAJA narių ekspertinė veikla

- Dalyvavimas LMA aukštųjų mokyklų studentų mokslinių darbų konkursų paraiškų vertinimo ekspertinėse komisijose
- Ekspertinio vertinimo LMAJA darbo grupė parengė pasiūlymus taisyti Aukštųjų mokyklų studentų darbų konkurso dokumentus
- Dalyvavimas įvairių mokslo projektų vertinime (Horizon Europe, Inovacijų Agentūros, įvairių užsienio šalių)
- Atstovavimas LMAJA ŠMSM darbo grupėje dėl tyrėjo karjeros modelio finansavimo gairių. Julius Vengelis (MFChMS)
- Darbo grupės, skirtos sėkmingam ir savalaikiam dirbtinio intelekto įsisavinimui moksle Europos Sąjungoje, remiančios Europos Komisijos mokslinių konsultacijų mechanizmą (SAPEA), narė. Gražina Korvel (TMS)
- Dalyvavimas LMA Darnaus vystymo grupės veikloje (7 LMAJA nariai)
- Dalyvavimas Šv. Kristoforo apdovanojimų komisijoje (doc. dr. Karolis Ažukaitis)
- LR Prezidento Kazio Griniaus (gyvybės, sveikatos, veterinarijos, žemės ūkio, sporto mokslų studijų kryptys) stipendijos darbų vertinimo komisijos nariai (dr. Darius Kazlauskas, dr. Petras Prakas, dr. Vacis Tatarūnas)
- Pirmininkavimas ir dalyvavimas vertinimo komisijoje 17-oje Lietuvos jaunųjų mokslininkų konferencijoje „Bioateitis: gamtos ir gyvybės mokslų perspektyvos“ (dr. Petras Prakas, dr. Karolis Ažukaitis, dr. Darius Kazlauskas, dr. Vacis Tatarūnas)
- Dalyvavimas rengiant Lietuvos mokslo ir studijų infrastruktūrą 2024 metų kelrodį (dr. Vacis Tatarūnas)
- Narystė CPIC (Klinikinio farmakogenomikos įdiegimo konsorciumo), ESPT (Europos farmakogenomikos ir personalizuotos medicinos) ir SigmaXi organizacijose (dr. Vacis Tatarūnas)
- Dalyvavimas diskusijoje/konferencijoje „Švietimo kodas“ (dr. Ieva Plikusienė)
- Atstovavimas LMAJA konferencijoje „Visuotinė gynyba: švietimo ir kultūros vaidmuo“ (2024 birželio 21 d.). (dr. Julius Vengelis)

6.

Mokslo populiarinimo veikla

LMAJA profilio sukūrimas LinkedIn

<https://www.linkedin.com/company/lmaja/>

Tikslai:

- LMAJA veiklos matomumo didinimas
- Bendradarbiavimo su mokslo, švietimo, pramonės, verslo organizacijomis skatinimas ir stiprinimas
- Renginių ir informacijos sklaida
- Jaunųjų mokslininkų pritraukimas
- Mokslo sklaida ir komunikacija

Mokslo populiarinimas, žiniasklaida

- Dokumentinis filmas „Mokslo moterys“, rodytas 8 šalyse. Dr. Ieva Plikusienė.
- Igno Kalpoko komentarai politikos klausimais (Delfi, LRT ir kt.)
- Atlikta LMA jaunųjų mokslininkų apklausa, parengtas populiarinimo straipsnis apie mokslinę produkciją ir etiką. Planuojamą įteikti populiariajai spaudai Delfi. Dr. Rūta Sutulienė.
- Filmavimasis LRT laidoje "Neuronų tinklų treniravimas, meluojantis dirbtinis intelektas ir lietuviška „ChatGPT“ versija", vedėjas Rolandas Maskoliūnas. Dr. Gražina Korvel.
- Mokslo populiarinimo straipsniai LRT. Dr. Gražina Korvel.
- Dalyvavimas mokslo festivalyje „Erdvėlaivis Žemė“. Dr. Tomas Tamulevičius.
- Interviu su Aidu Puklevičiumi (LRT) apie įvairius tarptautinės ir vidinės migracijos aspektus. Dr. Rūta Ubarevičienė.
- Interviu su žurnalistais apie regioninius skirtumus ir būsto įperkamumą. Dr. Rūta Ubarevičienė

LMAJA narių mokslinė veikla

	Iš viso	HSMS	FM	BM	ŽŪM	TM
Paskelbta publikacijų referuojamų tarp. DB	153	18	42	28	36	29
Paskelbta kitų publikacijų	29	4	2	0	12	11
Įteikta publikacijų	73	26	18	10	11	8
Paskelbta monografijų	5	2	0	1	0	2
Konferencijose perskaityta panešimų / iš jų kviestiniai pranešimai	116/24	29/12	24/6	3/1	42/3	18/2
Turimų doktorantų skaičių / Apsigynusių doktorantų skaičius	44/13	9/0	9/2	10/3	8/3	8/5
Vykdomų mokslinių projektų skaičius / Iš jų vadovaujamų projektų skaičius	91/52	9/5	24/15	10/6	29/17	19/9
2024 m. laimėtų projektų skaičius / Iš jų vadovaujamų projektų skaičius	35/22	2/1	12/8	5/4	8/3	8/6
Stażuotės užsienyje	19	4	6	2	2	5
Apdovanojimai	6	2	2	0	2	0

